

D.I. Darbas- sveikos žmogaus prigimties požymis, teikiantis ekonominės ir moralinės naudos.

A1. „Metuose“ daug dirbantis būras Krizas įrodo darbo vertę (daug dirbdamas praturtėja), darbas padėjo tapti išmintingu, jį gerbė Pričkus.

A2. Pričkus supranta, kad darbas yra prigimtinė pareiga ir žmogaus orumo įrodymas. (Pričkaus lūpomis kalba pats K.Donelaitis, mokydamas būrus).

A3. „Metuose“ smerkiamas lietuvių tinginavimas, nes „nenaudėliai“ būrai išsižadėja savo pareigų ir papročių; „Į karčemą bėga“, tinginiauja (Slunkius, Plaučiūnas).

K. Donelaitis, dirbdamas Tolminkiemio parapijos pastoriumi, pamoksluose mokė būrus dirbti ir dorai gyventi, pats rūpinosi ūkio reikalais, daug dirbo. Apšvieta - moko žmogų dirbti. Baudžiavos laikotarpis.

T. Darbas yra žmogaus gyvenimo pagrindas, moralinių vertybių ištakos.
K. Donelaitis

Darbo vertė

Darbas- fizinė bei protinė veikla, dirbimas;
Vertė- daikto gerumas, brangumas.

K. V.Kudirka pats pasirinko gyventi ir dirbti Lietuvos pasienyje, kad galėtų padėti pernešti lietuviškas knygas per sieną. Carinės Rusijos spauda. Kudirka- tautiškai susipratęs „Varpo“ leidėjas.

A1. Darbas tėvynės labai pažadina tautinę savimonę, todėl ir laikraštyje, ir eilėraštyje „Varpas“ jaunimas skatinamas dirbti: „Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...“

A2. Poetas eilėraščiu „Labora“ siekia ugdyti veiklų idealistą, kilniai tarnaujantį tėvynei: „O, dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!“

A3. Darbas tėvynės labai yra viena didžiausių tautinių vertybių: „Tegul dirba tavo naudai Ir žmonių gėrybei“.

D.I. Brandžios asmenybės savo darbu įkvepia tautą dirbti tėvynės gerovei, suvienija bendraminčius dėl bendrų tikslų.

T. Kilnus jaunų žmonių darbas tėvynei - jos geros ateities kūrimas.
V. Kudirka

A1. Nuo nelaimingos meilės ir asmeninių problemų Mykoliukas bėga sunkiai dirbti. Taip pat ir Severiutė- nesuradusi laimės meilėje, daug dirbo.

D.I. Nors ir koks sunkus gyvenimas, darbas padeda žmogui pajusti savo vertę, atrasti vietą šeimoje ir visuomenėje.

A2. Sunkiai dirbdamas brolio šeimai Mykoliukas nepelno pagarbos, jaučiasi nelaimingas, tačiau tik dirbdamas jaučiasi gyvenęs. „Mykoliuk, šen, Mykoliuk, ten“ „Mykoliukas, ne Mykolas, tai ir jo reikalai maži“.

A3. Nemokėdamas dirbti ir tinginys, netekęs darbo Rapolas Geišė nesugeba išlaikyti šeimos, yra niekam nereikalinga našta.

T. Darbas padeda išverti gyvenimo sunkumus/ negandas, o negebantį dirbti gyvenimas pražudo. Vaižgantas

K. Apysakos „Dėdės ir dėdienės“ laikas- baudžiava. Vaižgantas dirbo be atlygio, visuomenininkas, beturtis kunigas, dalyvavo draugijose, rašė laikraščius, rėmė knygnešius. Neoromantizmas- svarbus darbas vardan tėvynės laikas.

A1. Norėdamas įprasmiti savo gyvenimą, išpirkti padarytas nuodėmes už gerą tarnystę imperatoriui Faustas gauna žemės, kurią nori paversti naudinga, kurioje būtų galima gyventi ir taip pasitarnauti visuomenei.

A2. Daug ir sistemingai dirbdamas žmogus pasiekia rezultatų (Vagneris sukuria homunkulą).

D. I. Tik atsakingai siekdamas užsibrėžto tikslo žmogus gali pasiekti norimą rezultatą, palikti pėdsaką visuomenėje.

T. Darbas yra savęs realizavimas, tik dėl naudingo visuomenei darbo žmogus nebus pamirštas ir po mirties.
J. V. Gėtė

K. J.V. Gėtė visuomenėje užėmė svarbią padėtį, už nuopelnus gavo kilmingojo titulą. Apšvieta